

Ορθόδοξος Συναξαριστής :: <https://www.saint.gr>



Σύναξη της Υπεραγίας Θεοτόκου της Γεροντίσσης



Επισκεφτείτε τον ιστοχώρο μας στην διεύθυνση: <http://www.saint.gr/1809/saint.aspx> για περισσότερες πληροφορίες για τον βίο (ονόματα, βίντεο, ακολουθίες, φωτογραφίες κτλ) καθώς και για τυχών ενημερώσεις - διορθώσεις.

Τελευταία ενημέρωση βιογραφίας: 25/3/2014 3:27:00 μμ
Δημιουργία εγγράφου: 21/04/2026 15:48:47

Σύνοψη

Τύπος εορτής: Εορτάζει στις 2 Δεκεμβρίου εκάστου έτους.

Ημ/νια Βίου: 25/3/2014 3:27:00 μμ

Βιογραφία

Η θαυματουργός εικόνα της Παναγίας της «Γερόντισσας» βρίσκεται στην Ιερά Μονή Παντοκράτορος του Αγίου Όρους και είναι εφέστια εικόνα του Μοναστηρίου. Είναι αντίγραφο της ψηφιδωτής εικόνας της Παναγίας Γοργοεπηκόου, που βρισκόταν στη μονή Παντοκράτορος της Κωνσταντινουπόλεως. Η μορφή της είναι στη θέα γλυκύτατη, ευχάριστη και γεμάτη έλεος, αφήνοντας στον κάθε προσκυνητή αισθήματα χαράς, ευφροσύνης, αγαλλιάσεως, ελπίδας, παρηγοριάς και ευσπλαχνίας, δείχνοντας ότι προστρέχει στην ανάγκη των τέκνων Της και ότι πάντοτε παραμυθεί τους πιστούς Της.

Το πρώτο θαύμα της εικόνας αναφέρεται στους χρόνους της βασιλείας του Αλέξιου Α' του Κομνηνού, όταν αυτός άρχισε να κτίζει το αρχικό μονύδριο 500 μέτρα μακριά από τα σημερινά κτίρια της Μονής, πάνω σε ένα ύψωμα.

Τότε, ενώ οι εργάτες έκτιζαν κανονικά, το βράδυ η εικόνα της Παναγίας μαζί με τα εργαλεία των οικοδόμων έφευγαν αοράτως και όταν το πρωί τα αναζητούσαν τα έβρισκαν στο σημείο όπου είναι σήμερα κτισμένη η Μονή· ήταν βέβαια έρημος ο τόπος. Αφού αυτό έγινε πολλές φορές, τελικά κατάλαβαν ότι ήταν θέλημα της Παναγίας το Μοναστήρι να κτιστεί στον τόπο που η ίδια είχε επιλέξει. Έτσι λοιπόν οικοδομήθηκε ο αρχικός πυρήνας της Μονής.

Την προσωνυμία «Γερόντισσα» την απέκτησε η εικόνα αργότερα, μετά από ένα καθοριστικό, για την ονομασία, θαύμα της Θεοτόκου. Η αρχική της θέση ήταν μέσα στο Ιερό Βήμα, πίσω από την Αγία Τράπεζα. Την εποχή λοιπόν εκείνη ζούσε ένας πολύ ενάρετος, όμως μεγάλος στην ηλικία και ετοιμοθάνατος λόγω ασθένειας, Ηγούμενος. Αυτός γνώρισε το τέλος του κατά Θεία Αποκάλυψη και πεθύμησε να κοινωνήσει τα Άχραντα και Ζωοποιά Μυστήρια του Κυρίου μας. Γι' αυτό και παρακάλεσε τον ιερομόναχο εφήμερο που ιερουργούσε την ημέρα εκείνη να συντομεύσει την Θεία Λειτουργία.

Ο ιερομόναχος, όμως, δεν υπάκουσε αμέσως στην επιθυμία του Ηγούμενου και συνέχισε να λειτουργεί αργά με αποτέλεσμα να επέμβει η ίδια η Παναγία. Ξαφνικά ακούστηκε από την Εικόνα η φωνή Της που τον διέταξε με αυστηρότητα να ολοκληρώσει σύντομα την Θεία Λειτουργία, ώστε να προλάβει να μεταλάβει ο Γέροντας.

Έτσι κι έγινε. Μόλις κοινωνήσε ο Γέροντας, εκοιμήθει και από τότε έδωσαν σε Αυτήν την εικόνα Της την προσωνυμία «Γερόντισσα», λόγω της στενής Της σχέσης με τον «Γέροντα». Μετά από αυτό μεταφέρθηκε και τοποθετήθηκε έξω από το Ι. Βήμα στην αριστερή κολώνα του κυρίως Ναού, όπου βρίσκεται μέχρι σήμερα για την διευκόλυνση των προσκυνητών.

Η εικόνα ανακαινίστηκε και επενδύθηκε με νεώτερο αργυρό κάλυμα, υψηλής τέχνης, κατασκευασμένο μετά από εκφρασμένη επιθυμία της ίδιας της Θεοτόκου με έξοδα Κωνσταντινουπολίτισσας αρχόντισσας. Το πιθάρι που απεικονίζεται επάνω στο κάλυμα έγινε προς ανάμνηση θαύματος της Παναγίας.

Τον 17ο αιώνα μ.Χ. υπήρξε εποχή κατά την οποία στο Μοναστήρι δεν υπήρχε καθόλου λάδι. Η έλλειψη όμως των αναγκαίων ήταν τόσο μεγάλη ώστε οι Πατέρες εγκατέλειπαν την Μονή αναζητώντας αλλού τα απαραίτητα για τη ζωή. Ο Ηγούμενος τους προέτρεπε να πιστεύουν και να ελπίζουν στην «Γερόντισσα», όπως προσευχόταν και εκείνος και είχε την ελπίδα σε Αυτή. Επόμενο ήταν η Παναγία μας να μην διαψεύσει τις προσδοκίες του, και ένα πρωί οι πατέρες είδαν να ξεχειλίζει λάδι από την είσοδο της αποθήκης, όπου φυλάσσονται τα άδεια πιθάρια. Μπήκαν στην αποθήκη και είδαν ότι ένα από τα πιθάρια, που σώζεται μέχρι σήμερα, ξεχειλίζει από λάδι. Αντιλήφθηκαν την επέμβαση της Παναγίας και με αυτό το λάδι γέμισαν όλα τα άδεια δοχεία που βρίσκονταν στο Μοναστήρι. Τότε αυτό σταμάτησε να ξεχειλίζει. Από τότε μέχρι σήμερα το λάδι δεν έχει λείψει ποτέ ξανά από το Μοναστήρι της.

Σε μία επιδρομή Σαρακηνών στη μονή ένας απ' αυτούς προσπάθησε να σχίσει την εικόνα σε κομμάτια, για να ανάψει μ' αυτά το τσιμπούκι του, αλλά έχασε αμέσως τον όρασή του και οι σύντροφοί του πέταξαν την εικόνα σε ένα κοντινό πηγάδι. Ο τυφλός ιερόσυλος παιδεύτηκε τόσο κατά την ώρα του θανάτου του, ώστε παράγγειλε στους δικούς του ακόμα και μετά το θάνατο του να πάνε στο Άγιον Όρος και να βγάλουν την εικόνα από το πηγάδι, πράγμα το οποίο και έγινε, αφού η εικόνα είχε παραμείνει εκεί ογδόντα χρόνια.

Λειτουργικά κείμενα

Απολυτίκιον

Ἦχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

Ὡς Μήτηρ φιλεύσπλαγχος, Χριστοῦ τοῦ πάντων Θεοῦ, Γερόντισσα πέφηνας, ἐν συμπαθείᾳ πολλῇ, ἡμῶν Ἄειπάρθενε. Ὅθεν ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς θερμῆς σου πρεσβείας, σπεύδοντες καθ' ἐκάστην, εὐλαβῶς σοι βοῶμεν· Χαῖρε Κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ.

Κοντάκιον

Ἦχος β'. Τοῖς τῶν αἱμάτων σου.

Ὡς Γεροντίσση ἡμῶν σοι προσπίπτομεν, καὶ ἰσχυρᾶ προστασίᾳ Πανάμωμε. Ἄλλ' ὦ τοῦ Θεοῦ Μητὲρ Ἄχραντε, μὴ διαλίπης αἰεὶ προστατεύουσα, ἡμῶν ἐν κινδύνοις καὶ θλίψεσι.

Μεγαλυνάριον

Χάριν ἀναβλύζει ἡ σὴ Εἰκῶν, καὶ παραμυθίας, Θεοτόκε τὸν γλυκασμόν, τοῖς ἐν τῇ πικρίᾳ, παθῶν συνεχόμενοις, Γερόντισσα καὶ πόθῳ σὲ μεγαλύνουσι.

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες



Παναγία Γερόντισσα



Αντίγραφο της Παναγίας της
Γερόντισσας που βρίσκεται στο
Ναύπλιο στον Ι. Ν. των Αγίων
Κωνσταντίνου και Ελένης



Αντίγραφο της Παναγίας της
Γερόντισσας



Παναγία Γερόντισσα

Παραπομπές

1. [Άγιον Όρος](#)
2. www.synaxarion.gr
3. [Amen.gr - Πύλη Εκκλησιαστικών Ειδήσεων](#)